Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

1. oktober 2026*

»Præjudiciel forelæggelse – direktiv 2011/7/EU – bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner – artikel 1, stk. 1 og 2 – anvendelsesområde – artikel 2, nr. 4) – begrebet »forsinket betaling« – artikel 6 – fast minimumsbeløb på 40 EUR som kompensation til kreditor for de inddrivelsesomkostninger, denne har afholdt – betingelser – det almindelige EU-retlige princip om forbud mod misbrug af rettigheder«

I sag C-209/25,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie (retten i første instans i Warszawa, Polen) ved afgørelse af 1. juli 2024, indgået til Domstolen den 18. marts 2025, i sagen

Premium Food Kebab sp. z o.o.

mod

Cydonia sp. z o.o.,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, C. Lycourgos, og dommerne O. Spineanu-Matei, S. Rodin, N. Piçarra (refererende dommer) og N. Fenger,

generaladvokat: T. Ćapeta,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

– den polske regering ved B. Majczyna og D. Lutostańska, som befuldmægtigede,

– Europa-Kommissionen ved D. Milanowska og M. Owsiany-Hornung, som befuldmægtigede,

* Processprog: polsk.

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 6, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/7/EU af 16. februar 2011 om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner (EUT 2011, L 48, s. 1) og det almindelige retlige princip om, at borgerne ikke kan påberåbe sig EU-retlige bestemmelser med henblik på at muliggøre svig eller misbrug.

2 Denne anmodning er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem to polske selskaber, Premium Food Kebab sp. z o.o. (herefter »PFK«) og Cydonia sp. z o.o., vedrørende PFK's påstand om, at Cydonia tilpligtes at betale et fast beløb på 40 EUR som følge af den forsinkede betaling af en faktura.

Retsforskrifter

EU-retten

3 Følgende er anført i 12., 16.-19. og 28. betragtning til direktiv 2011/7:

»(12) Forsinket betaling udgør et kontraktbrud, som er blevet finansielt tiltrækkende for skyldnere i de fleste medlemsstater som følge af lave morarenter eller ingen opkrævning af morarenter og/eller langsomme inddrivelsesprocedurer. En afgørende ændring i retning af en kultur med hurtig betaling, herunder at udelukkelse af retten til morarenter altid bør betragtes som et klart urimeligt kontraktvilkår eller en klart urimelig handelspraksis, er nødvendig for at vende denne tendens og modvirke forsinket betaling. En sådan ændring bør desuden omfatte indførelsen af særlige bestemmelser om betalingsfrister og om kompensation til kreditorer for påløbne omkostninger, samt bl.a. at udelukkelse af retten til kompensation for inddrivelsesomkostninger bør betragtes som klart urimelig.

[...]

(16) Dette direktiv bør ikke pålægge en kreditor at opkræve morarenter ved forsinket betaling. I tilfælde af forsinket betaling bør dette direktiv give kreditoren mulighed for at opkræve morarenter uden at give forudgående meddelelse om manglende betaling eller anden lignende meddelelse, der skal minde debitor om hans forpligtelse til at betale.

(17) En debitors betaling bør betragtes som forsinket, for så vidt angår retten til morarenter, når kreditor ikke har det skyldige beløb til sin rådighed på forfaldsdatoen, forudsat at sidstnævnte har opfyldt sine lovbestemte og aftalemæssige forpligtelser.

(18) Fakturaer udløser betalingsanmodninger og er vigtige dokumenter i kæden af transaktioner vedrørende levering af varer og tjenesteydelser, bl.a. for fastsættelse af betalingsfrister. [...]

(19) Rimelig kompensation til kreditorer for de inddrivelsesomkostninger, der er påløbet på grund af forsinket betaling, er nødvendig for at modvirke forsinket betaling. Inddrivelsesomkostninger bør også omfatte inddrivelse af administrative omkostninger og kompensation for interne omkostninger, som er påløbet på grund af forsinket betaling, for hvilke dette direktiv bør fastsætte et fast minimumsbeløb, som kan kumuleres med morarenter. Kompensation i form af et fast beløb bør sigte mod at begrænse de administrative og interne omkostninger i forbindelse med inddrivelsen. Kompensation for omkostningerne ved inddrivelse bør fastsættes med forbehold af de nationale bestemmelser, hvorefter en national ret kan tilkende kreditor kompensation for yderligere lidt skade i forbindelse med skyldners forsinkede betaling.

[...]

(28) Direktivet bør forebygge misbrug af aftalefriheden til skade for kreditor. [...] Direktivet bør ikke gribe ind i nationale bestemmelser om kontraktindgåelse eller om gyldigheden af kontraktvilkår, der er urimelige for skyldneren.«

4 Dette direktivs artikel 1 med overskriften »Genstand og anvendelsesområde« bestemmer følgende:

»1. Formålet med dette direktiv er at bekæmpe forsinket betaling i handelstransaktioner med henblik på at sikre et velfungerende indre marked og derved fremme virksomhedernes, herunder navnlig de [små og mellemstore virksomheders (SMV)], konkurrenceevne.

2. Dette direktiv finder anvendelse på alle betalinger, der foretages som vederlag for handelstransaktioner.

[...]«

5 Nævnte direktivs artikel 2 har følgende ordlyd:

»I dette direktiv forstås ved:

1) »handelstransaktioner« forretningsmæssige transaktioner mellem virksomheder eller mellem virksomheder og offentlige myndigheder, som indebærer levering af varer eller tjenester mod vederlag

[...]

4) »forsinket betaling«: betaling, der ikke foretages inden for den aftalemæssige eller lovbestemte betalingsfrist, og hvor betingelserne i artikel 3, stk. 1, eller artikel 4, stk. 1, er opfyldt

[...]«

6 Følgende fremgår af det samme direktivs artikel 3 med overskriften »Transaktioner mellem virksomheder«:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at kreditor i handelstransaktioner mellem virksomheder er berettiget til morarenter ved forsinket betaling, uden at det er nødvendigt at fremsende en rykkerskrivelse, forudsat at

a) kreditor har opfyldt sine aftalemæssige og lovbestemte forpligtelser, og

b) kreditor ikke har modtaget det skyldige beløb rettidigt, medmindre skyldneren ikke er ansvarlig for forsinkelsen.

[...]

3. Såfremt betingelserne i stk. 1 er opfyldt, sikrer medlemsstaterne følgende:

a) at kreditor har ret til morarenter fra dagen efter sidste rettidige betalingsdag eller efter udløbet af betalingsfristen som fastsat i aftalen

[...]

5. Medlemsstaterne sikrer, at den betalingsfrist, der er fastsat i kontrakten, ikke overskrider 60 kalenderdage, medmindre andet udtrykkeligt er aftalt deri, og forudsat, at det ikke er klart urimeligt over for kreditor, jf. artikel 7.«

7 Artikel 6 i direktiv 2011/7 med overskriften »Kompensation for omkostninger ved inddrivelse« foreskriver følgende:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at kreditor, når der skal betales morarenter i handelstransaktioner i henhold til artikel 3 eller 4, er berettiget til fra skyldneren som minimum at modtage et fast beløb på 40 EUR.

2. Medlemsstaterne sikrer, at det i stk. 1, omhandlede faste beløb forfalder til betaling, uden at det er nødvendigt at fremsende en rykkerskrivelse og som kompensation for kreditors egne omkostninger ved inddrivelse.

3. Kreditor er ud over det i stk. 1 omhandlede faste beløb berettiget til at kræve rimelig kompensation af skyldneren for eventuelle yderligere omkostninger ud over det faste beløb, der er påløbet på grund af skyldnerens forsinkede betaling. Dette kan blandt andet indbefatte omkostninger til at engagere en advokat eller et inkassofirma.«

8 Dette direktivs artikel 7 med overskriften »Urimelige kontraktvilkår og handelspraksisser« bestemmer følgende i stk. 1:

»Medlemsstaterne træffer bestemmelse om, at et kontraktvilkår eller en handelspraksis vedrørende betalingsdagen eller betalingsfristen, morarentesatsen eller kompensation for inddrivelsesomkostningerne enten ikke er bindende eller giver grundlag for krav om skadeserstatning, hvis vilkåret er klart urimeligt over for kreditor.

Ved afgørelsen af, om et kontraktvilkår eller en handelspraksis er klart urimelig(t) over for kreditor i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i første afsnit, tages der hensyn til alle sagens omstændigheder, herunder:

[...]

c) om skyldneren har en objektiv grund til at fravige [...] det faste beløb i artikel 6, stk. 1.

[...]«

Polsk ret

9 Artikel 7, stk. 1, i ustawa o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (lov om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner) af 8. marts 2013 (Dz. U. af 2013, pos. 403) i den version, der finder anvendelse på tvisten i hovedsagen (Dz. U. af 2022, pos. 893), som gennemførte direktiv 2011/7 i den polske retsorden, fastsætter følgende:

»I handelstransaktioner, bortset fra dem, hvori skyldneren er en offentlig enhed, er kreditor, uden at fremsætte et betalingspåkrav, berettiget til de lovbestemte morarenter, medmindre parterne har aftalt højere renter for perioden fra den dato, hvor betalingen for ydelsen forfalder, og frem til betalingsdatoen, såfremt alle følgende betingelser er opfyldt:

1) Kreditor har leveret sin ydelse.

2) Kreditor har ikke modtaget betalingen inden for den i aftalen fastsatte frist.«

10 Følgende fremgår af denne lovs artikel 10:

»1. Fra den dato, hvor kreditor opnår ret til renter efter artikel 7, stk. 1, eller artikel 8, stk. 1, er kreditor, uden fremsættelse af betalingspåkrav, berettiget til kompensation for inddrivelsesomkostninger fra skyldneren svarende til:

1) 40 EUR – når værdien af pengeydelsen ikke overstiger 5 000 [polske złoty (PLN)]

[...]

2. Ud over det i stk. 1 nævnte beløb er kreditor endvidere berettiget til at få en rimelig godtgørelse af de afholdte omkostninger ved inddrivelse af fordringer, der overstiger dette beløb.«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

11 I august 2020 købte Cydonia fødevarer af PFK, en af selskabets regelmæssige leverandører, som led i sin cateringvirksomhed. PFK's faktura for dette køb beløb sig til 4 874,60 PLN (ca. 1 218,00 EUR), og betalingen skulle ske senest den 3. september 2020. Cydonia betalte denne faktura den 8. september 2020.

12 Den 23. maj 2023 anlagde PFK sag ved Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie (retten i første instans i Warszawa, Polen), som er den forelæggende ret, med påstand om, at Cydonia blev tilpligtet at betale PFK et fast beløb på 40 EUR i henhold til artikel 6, stk. 1, i direktiv 2011/7. PFK krævede ikke nogen morarenter af sit krav, som ifølge dette selskab har været forfaldent siden den 4. september 2020.

13 Den forelæggende ret har konstateret, at PFK og Cydonia på fakturaens udstedelsesdato i fire år havde haft et fast samarbejde, inden for rammerne af hvilket varerne blev leveret flere gange om ugen, og som nogle gange blev betalt med en mindre forsinkelse på op til flere dage, uden at PFK krævede morarenter af Cydonia. Sagsøgeren har tilføjet, at der i forbindelse med overdragelsen i oktober 2022 af samtlige selskabsandele i PFK til Funds Get Support spółka z ograniczoną

odpowiedzialnością, et selskab med hjemsted i Warszawa, ikke blev konstateret nogen betalingsrestance fra Cydonia. Ifølge den forelæggende ret er dette erhvervende selskab i øvrigt finansielt upålidelig.

14 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at PFK handler illoyalt ved at kræve betaling af et fast minimumsbeløb flere år efter samarbejdets ophør med Cydonia, efter at PFK blev erhvervet af et nyt selskab. Den forelæggende ret har præciseret, at PFK har anlagt hundredvis af sager mod Cydonia med krav om betaling af et sådant beløb uden at kræve renter af hovedfordringen alene med henblik på at opnå yderligere fortjeneste fra en tidligere forretningsforbindelse, med hvem der aldrig havde været nogen reel tvist om betalingerne.

15 Under sådanne omstændigheder ønsker den forelæggende ret oplyst, hvilke konsekvenser der skal drages af Domstolens praksis om betingelserne for betaling af det i artikel 6 i direktiv 2011/7 fastsatte faste minimumsbeløb. Den forelæggende ret er af den opfattelse, at denne retspraksis kan tilskynde kreditorerne til en åbenlys instrumentel udnyttelse af bestemmelserne i denne artikel 6, og at denne artikel ikke kan fortolkes således, at den er til hinder for, at en national ret forkaster et krav om betaling af et fast beløb, når de omstændigheder, hvorunder dette krav fremsættes, selv i tilfælde, hvor sagsøger dokumenterer en betalingsforsinkelse, viser, at kravet ikke længere er rimeligt og i strid med formålene med direktivet. Den nationale ret skal derfor vurdere et sådant krav i lyset af et misbrug af en subjektiv rettighed, herunder en rettighed, som er forankret i EU-retten.

16 Den forelæggende ret er desuden af den opfattelse, at ethvert krav om betaling af et fast beløb bør ledsages af et krav om betaling af passende morarenter, og at en ubetinget tildeling af denne kompensation, herunder i situationer, hvor den forsinkede betaling er ubetydelig, bør anses for at være urimelig i forbindelse med et veletableret samarbejde.

17 På denne baggrund har Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie (retten i første instans i Warszawa) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 6, stk. 1, i [direktiv 2011/7] fortolkes således, at en national domstol kan nægte at tilkende det faste kompensationsbeløb for inddrivelsesomkostninger, når de omstændigheder, hvorunder den berettigede har anmodet om dette beløb, viser, at den krævede kompensation ikke er rimelig, og når fremsættelsen af kravet om betaling af kompensation for inddrivelsesomkostninger er i strid med direktivets formål?«

Det præjudicielle spørgsmål

18 Med sit eneste spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 6, stk. 1, i direktiv 2011/7 skal fortolkes således, at denne bestemmelse er til hinder for, at en ret i en medlemsstat forkaster en kreditors krav om betaling af det i denne bestemmelse fastsatte faste minimumsbeløb under omstændigheder, hvor denne kreditor ved sin adfærd har tilsidesat det almindelige retlige princip om, at borgerne ikke kan påberåbe sig EU-retlige bestemmelser med henblik på at muliggøre svig eller misbrug.

19 Det skal indledningsvis for det første bemærkes, at den forelæggende ret, henset til de i hovedsagen omhandlede omstændigheder, ikke har udelukket, at Cydonia ikke var forsinket med betalingen i forhold til PFK som omhandlet i artikel 2, nr. 4), i direktiv 2011/7, således at sidstnævnte ikke er berettiget til at kræve betaling af det faste beløb på 40 EUR, der er fastsat i dette direktivs artikel 6, stk. 1.

20 For det andet har den forelæggende ret anført, at PFK accepterede Cydonias ubetydelige og enkeltstående betalingsforsinkelser med den begrundelse, at PFK anså det for mere fordelagtigt at give afkald på at opkræve morarenter for at bevare sidstnævnte som kunde.

21 Det tilkommer således den forelæggende ret at efterprøve, om PFK ved denne adfærd implicit har anerkendt, at Cydonia ikke var »forsinket [med] betaling[en]« som omhandlet i artikel 2, nr. 4), i direktiv 2011/7 på det tidspunkt, hvor selskabet betalte den i hovedsagen omhandlede faktura, eller om PFK ved denne adfærd gav afkald på de rettigheder, som selskabet er tillagt i henhold til dette direktivs artikel 6, stk. 1, idet et sådant afkald er foreneligt med nævnte direktiv, forudsat at dette afkald er afgivet frit (jf. i denne retning dom af 16.2.2017, IOS Finance EFC, C-555/14, EU:C:2017:121, præmis 33 og 34).

22 Når dette er sagt, skal det bemærkes, at direktiv 2011/7 i overensstemmelse med dets artikel 1, sammenholdt med 28. betragtning hertil, har til formål at bekæmpe forsinket betaling i handelstransaktioner. Dette direktiv bør forebygge misbrug af aftalefriheden til skade for kreditor uden dog at »gribe ind i nationale bestemmelser om kontraktindgåelse eller om gyldigheden af kontraktvilkår, der er urimelige for skyldneren«.

23 Begrebet »forsinket betaling« defineres i nævnte direktivs artikel 2, nr. 4), som en »betaling, der ikke foretages inden for den aftalemæssige eller lovbestemte betalingsfrist«. Som det fremgår af 18. betragtning til samme direktiv, er fakturaer, der udløser betalingsanmodninger og er vigtige dokumenter i kæden af transaktioner, af særlig betydning med henblik på fastsættelsen af betalingsfristerne.

24 Eftersom direktiv 2011/7 i henhold til artikel 1, stk. 2, omfatter »alle betalinger, der foretages som vederlag for handelstransaktioner«, som defineret i direktivets artikel 2, nr. 1), finder begrebet »forsinket betaling« anvendelse på hver enkelt handelstransaktion betragtet individuelt (jf. i denne retning dom af 11.7.2024, Skarb Państwa (Ikke-væsentlig forsinket betaling eller ubetydeligt pengekrav), C-279/23, EU:C:2024:605, præmis 23 og den deri nævnte retspraksis).

25 Dette direktivs artikel 3 fastsætter i stk. 1, sammenholdt med 16. og 17. betragtning hertil, at en kreditor, der har opfyldt sine forpligtelser, og som ikke har modtaget det skyldige beløb rettidigt, i forbindelse med handelstransaktioner mellem virksomheder er berettiget til at gøre krav på morarenter, uden at det er nødvendigt at fremsende en rykkerskrivelse, medmindre den pågældende skyldner ikke er ansvarlig for denne forsinkelse. Disse morarenter, ligesom det faste beløb, forfalder automatisk ved udløbet af den betalingsfrist, der er fastsat i nævnte direktivs artikel 3, stk. 3-5, forudsat at betingelserne i denne artikels stk. 1 er opfyldt.

26 Artikel 6, stk. 1, i direktiv 2011/7, som bl.a. henviser til dette direktivs artikel 3, fastsætter, at kreditor, når der skal betales morarenter i handelstransaktioner, er berettiget til fra skyldneren som minimum at modtage et fast beløb på 40 EUR som kompensation for inddrivelsesomkostninger. I overensstemmelse med stk. 2 i denne artikel 6 forfalder dette faste beløb, uden at det er nødvendigt at fremsende en rykkerskrivelse til skyldner, og har til formål at kompensere kreditor for dennes egne omkostninger ved inddrivelse. I henhold til dette direktivs

artikel 6, stk. 3, er kreditor ud over det nævnte faste beløb berettiget til at kræve rimelig kompensation af skyldneren for eventuelle yderligere omkostninger ud over sidstnævnte beløb, såsom omkostninger til at engagere en advokat eller et inkassofirma.

27 For det første fremgår det af en ordlydsfortolkning og en kontekstuel fortolkning af nævnte direktivs artikel 6, stk. 1, at det faste minimumsbeløb på 40 EUR skal betales til den kreditor, som har opfyldt sine forpligtelser, for hver enkelt betaling, der ikke som vederlag for handelstransaktioner som omhandlet i samme direktivs artikel 2, nr. 1), foretages rettidigt, uanset størrelsen af det pengekrav, hvis betaling er forsinket, eller varigheden af denne forsinkelse (jf. i denne retning dom af 11.7.2024, Skarb Państwa (Ikke-væsentlig forsinket betaling eller ubetydeligt pengekrav), C-279/23, EU:C:2024:605, præmis 26).

28 For det andet bekræftes denne fortolkning af formålet med direktiv 2011/7. I overensstemmelse med dette direktivs artikel 1, stk. 1, sammenholdt med 12. og 19. betragtning hertil, tager dette direktiv nemlig ikke alene sigte på at modvirke forsinkede betalinger ved at undgå, at de er finansielt tiltrækkende for skyldneren som følge af lave morarenter eller ingen opkrævning af renter i en sådan situation, men også på effektivt at beskytte kreditor mod sådanne forsinkelser ved at sikre, at den pågældende kan kompenseres så fuldstændigt som muligt for de afholdte inddrivelsesomkostninger (jf. i denne retning dom af 11.7.2024, Skarb Państwa (Ikke-væsentlig forsinket betaling eller ubetydeligt pengekrav), C-279/23, EU:C:2024:605, præmis 27).

29 Set i dette perspektiv kan den ubetydelige karakter af betalingsforsinkelsen ikke begrunde hverken fritagelse af skyldner, som ikke har betalt sin gæld inden for betalingsfristen for det faste minimumsbeløb, eller at dette beløb, der skal betales som kompensation for inddrivelsesomkostningerne for hver forsinket betaling, som kun skyldner er ansvarlig for, nedsættes. Denne fritagelse eller nedsættelse ville fratage artikel 6 i direktiv 2011/7 – hvis formål ikke blot er at modvirke forsinket betaling, men også, gennem dette beløb, at give kompensation »for kreditors egne omkostninger ved inddrivelse« – sin effektive virkning (jf. i denne retning dom af 4.5.2023, ALD Automotive, C-78/22, EU:C:2023:379, præmis 28 og den deri nævnte retspraksis, og af 11.7.2024, Skarb Państwa (Ikke-væsentlig forsinket betaling eller ubetydeligt pengekrav), C-279/23, EU:C:2024:605, præmis 28).

30 Den fritagelse af skyldner for betaling af det faste minimumsbeløb på 40 EUR, der er fastsat i dette direktivs artikel 6, stk. 1, ville desuden svare til at indrømme skyldneren en undtagelse fra denne bestemmelse, hvilket fritager skyldneren for den økonomiske byrde, der følger af dennes forpligtelse til at betale et sådant beløb for hver betaling, der ikke er foretaget rettidigt, uden at der ville være nogen »objektiv grund« til denne undtagelse som omhandlet i nævnte direktivs artikel 7, stk. 1, andet afsnit, litra c) (jf. i denne retning dom af 4.5.2023, ALD Automotive, C-78/22, EU:C:2023:379, præmis 28, og af 11.7.2024 (Ikke-væsentlig forsinket betaling eller ubetydeligt pengekrav), C-279/23, EU:C:2024:605, præmis 28 og den deri nævnte retspraksis).

31 I det foreliggende tilfælde er den forelæggende ret af den opfattelse, at det ud over parterne i hovedsagens fastsættelse af betalingsfristen og skyldners manglende opfyldelse tilkommer den at undersøge PFK's krav om betaling af det faste beløb på 40 EUR i lyset af »et misbrug af en subjektiv rettighed, herunder en rettighed, som er forankret i EU-retten«, eftersom PFK ifølge den forelæggende ret forsøger at instrumentalisere bestemmelserne i direktiv 2011/7 alene med henblik på at opnå yderligere fortjeneste fra sin debitor, Cydonia.

32 Det følger af det almindelige EU-retlige princip, der forbyder borgerne at påberåbe sig EU-retlige bestemmelser med henblik på at muliggøre svig eller misbrug, at en medlemsstat skal afvise at indrømme fordelene i EU-retlige bestemmelser, selv om der ikke findes bestemmelser i national ret, som foreskriver en sådan nægtelse, såfremt disse fordele ikke er blevet påberåbt af en person med henblik på at gennemføre målene med disse bestemmelser, men med henblik på at drage nytte af en EU-retlig fordel, som er indrømmet denne person, selv om de objektive betingelser for indrømmelse af denne fordel, der er fastsat i EU-retten, alene er opfyldt formelt (dom af 30.10.2025, Mercedes-Benz Bank og Volkswagen Bank, C-143/23, EU:C:2025:837, præmis 78 og 80 og den deri nævnte retspraksis).

33 Med henblik på at bevise, at der foreligger misbrug, kræves der dels et sammenfald af objektive omstændigheder, hvoraf det fremgår, at det formål, som den gældende EU-lovgivning forfølger, ikke er opnået, selv om betingelserne i denne lovgivning formelt er overholdt, dels et subjektivt element, der består i en hensigt om at drage fordel af nævnte EU-lovgivning ved kunstigt at skabe de betingelser, der kræves for at opnå denne fordel (dom af 30.10.2025, Mercedes-Benz Bank og Volkswagen Bank, C-143/23, EU:C:2025:837, præmis 81 og den deri nævnte retspraksis).

34 Selv om det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve, om der foreligger misbrug i de sager, der verserer for den, under hensyntagen til alle de faktiske omstændigheder og forhold i sagen, kan Domstolen imidlertid forsyne denne ret med alle de elementer vedrørende fortolkningen af EU-retten, der skal lette dens bedømmelse (jf. i denne retning dom af 30.10.2025, Mercedes-Benz Bank og Volkswagen Bank, C-143/23, EU:C:2025:837, præmis 82).

35 I det foreliggende tilfælde skal det, i lighed med hvad Kommissionen har anført i sit skriftlige indlæg, på den ene side bemærkes, at anerkendelsen af retten til betaling af det faste beløb til fordel for PFK kan bidrage til opfyldelsen af de mål, der forfølges med artikel 6, stk. 1, i direktiv 2011/7, som anført i nærværende doms præmis 28, ved at modvirke forsinkede betalinger, undgå, at disse forsinkelser er finansielt tiltrækkende for skyldneren som følge af lave morarenter eller ingen opkrævning af morarenter, og sikre, at kreditor kan kompenseres så fuldstændigt som muligt for de afholdte inddrivelsesomkostninger. På den anden side kan den omstændighed alene, at den i denne bestemmelse fastsatte ret udøves, ikke sidestilles med kunstigt at skabe en situation, hvor betingelserne for udøvelse af retten til kompensation alene er opfyldt formelt.

36 Som det fremgår af 16. betragtning til dette direktiv, har kreditor desuden ret til at kræve det faste beløb, der er fastsat i artikel 6, stk. 1, heri, uafhængigt af ethvert krav om betaling af morarenter.

37 I øvrigt gør ingen bestemmelse i nævnte direktiv udøvelsen af denne ret betinget af overholdelsen af en bestemt frist. I denne henseende har Domstolen allerede fastslået, at direktiv 2011/7 ikke regulerer de betingelser, hvorunder de krav, der bl.a. svarer til det faste minimumsbeløb, i givet fald kan bortfalde (jf. i denne retning dom af 18.12.2025, E. (Modregning i krav), C-481/24, EU:C:2025:996, præmis 34).

38 De processuelle fremgangsmåder til sikring af beskyttelsen af de rettigheder, som EU-retten medfører for borgerne, henhører således under hver medlemsstats nationale retsorden i medfør af princippet om medlemsstaternes procesautonomi, dog på den betingelse, at de ikke må være mindre gunstige end dem, der gælder for tilsvarende situationer på grundlag af national ret (ækvivalensprincippet), og at de ikke i praksis må gøre det umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at udøve de rettigheder, der tillægges i henhold til Unionens retsorden (effektivitetsprincippet) (jf. analogt dom af 16.7.2026, Bukla, C-26/25, EU:C:2026:593, præmis 105 og den deri nævnte retspraksis).

39 Henset til den retspraksis, der er nævnt i nærværende doms præmis 27-30, er hverken den angiveligt ubetydelige karakter af betalingsforsinkelsen, indgivelsen af andre krav om betaling af det faste beløb, der er fastsat i artikel 6, stk. 1, i direktiv 2011/7, under lignende omstændigheder, den omstændighed, at samarbejdet mellem PFK og Cydonia ophørte for år tilbage, eller en finansielt upålidelig virksomheds overtagelse af PFK i øvrigt i sig selv tilstrækkelig til at underbygge, at der foreligger misbrug som omhandlet i den retspraksis, der er nævnt i nærværende doms præmis 32 og 33, som kan rejse tvivl om kreditors ret til for hver forsinket betaling, der kan tilskrives skyldner, at opnå det i denne bestemmelse fastsatte faste minimumsbeløb som kompensation for inddrivelsesomkostninger.

40 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 6, stk. 1, i direktiv 2011/7 skal fortolkes således, at denne bestemmelse ikke er til hinder for, at en ret i en medlemsstat forkaster en kreditors krav om betaling af det i denne bestemmelse fastsatte faste minimumsbeløb under omstændigheder, hvor denne kreditor ved sin adfærd har tilsidesat det almindelige retlige princip om, at borgerne ikke kan påberåbe sig EU-retlige bestemmelser med henblik på at muliggøre svig eller misbrug. Med henblik på at bevise, at der foreligger misbrug, kræves der ikke desto mindre dels et sammenfald af objektive omstændigheder, hvoraf det fremgår, at det formål, som den gældende EU-lovgivning forfølger, ikke er opnået, selv om betingelserne i denne lovgivning formelt er overholdt, dels et subjektivt element, der består i en hensigt om at drage fordel af nævnte lovgivning ved kunstigt at skabe de betingelser, der kræves for at opnå denne fordel.

Sagsomkostninger

41 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

Artikel 6, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/7/EU af 16. februar 2011 om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner

skal fortolkes således, at

denne bestemmelse ikke er til hinder for, at en national ret forkaster en kreditors krav om betaling af det i denne bestemmelse fastsatte faste minimumsbeløb under omstændigheder, hvor denne kreditor ved sin adfærd har tilsidesat det almindelige retlige princip om, at borgerne ikke kan påberåbe sig EU-retlige bestemmelser med henblik på at muliggøre svig eller misbrug. Med henblik på at bevise, at der foreligger misbrug, kræves der ikke desto mindre et sammenfald af objektive omstændigheder, hvoraf det fremgår, at det formål, som den gældende EU-lovgivning forfølger, ikke er opnået, selv om betingelserne i denne lovgivning formelt er overholdt, dels et subjektivt element, der består i en hensigt om at drage fordel af nævnte lovgivning ved kunstigt at skabe de betingelser, der kræves for at opnå denne fordel.

Underskrifter